

Aan : College Burgemeester en Wethouders
Van : Cliëntenraad Werk en Inkomen
Onderwerp : Advies met betrekking tot het Actieplan Thuisvoelen en Meedoen
Datum : 28 september 2016

Geacht College,

In de vergadering van 20 september 2016 heeft de Cliëntenraad Werk en Inkomen (hierna: Cliëntenraad) kennis genomen van het Actieprogramma Thuisvoelen en Meedoen. De Cliëntenraad is het er mee eens dat het van belang is dat alle inwoners onderdeel zijn van de stad, zich veilig voelen en zich thuis voelen. Ook is het van belang dat alle inwoners meedoen op het gebied van zorg, welzijn, onderwijs, sport en cultuur. Door middel van het Actieprogramma thuisvoelen en Meedoen wordt statushouders de mogelijkheid geboden tot actieve participatie in de samenleving in brede zin.

De Cliëntenraad is er zich van bewust dat het actieplan en dehalve ook dit advies gericht is op asielzoekers die reeds een status hebben: statushouders.

De Cliëntenraad richt zich in dit advies vooral op hoofdstuk 5 van de nota: Educatie, participatie en inkomen.

Uiteraard heeft Enschede al lang te maken gehad met het feit dat er statushouders zijn gekomen. Het nieuwe element voor de nota is dat Enschede een bepaald verplicht quotum statushouders toegewezen krijgt. Dit wordt volgens de Cliëntenraad ingepast in de lopende trajecten waar de afgelopen jaren ervaring mee is opgedaan, los van de vraag of er een AZC komt of niet. Als het aantal statushouders toeneemt, zal het programma aangepast moeten worden. Er is sprake van een duidelijke quotering voor alle gemeenten. Deze quotering dient gehanteerd te blijven, in het belang van de gemeente Enschede. De Cliëntenraad is van mening dat de gemeente hier alert op moet zijn.

Het lijkt erop alsof er voor statushouders een compleet ander circuit wordt opgetuigd. Bij de doelgroepen "bijstandsgerechtigden" en "werkzoekenden" wordt ook zoveel als mogelijk maatwerk geleverd en daarom is de Cliëntenraad van mening dat statushouders zoveel als mogelijk in de reguliere circuits worden ingepast. Maatwerk is prima, maar statushouders mogen andere werkzoekenden niet verdringen. De Cliëntenraad vindt het dan ook van belang dat er gebruik gemaakt wordt van het reguliere proces. De Cliëntenraad betreurt het dat hoofdstuk 9 ontbreekt in het actieprogramma, omdat uit dit hoofdstuk blijkt om hoeveel geld en om welk budget het gaat. De Cliëntenraad kan niet beoordelen in hoeverre het reguliere beleid hierdoor onder druk komt te staan.

De Cliëntenraad vraagt zich af of de basis, waar in de nota aan gerefereerd wordt, wel op orde is. De verwachting is dat de basis in heel veel gevallen niet op orde is als mensen zich willen thuisvoelen en meedoen. Aan verschillende aspecten moet aandacht besteed worden. Zoals het financiële terrein; waarschijnlijk zullen statushouders financiële zorgen krijgen en/of houden. Hier moet beleid op afgestemd worden. Ook de huisvestingstaak dient de gemeente goed te regelen. Dit zou aan het begin van het actieprogramma uitgewerkt moeten worden. Het is van belang dat er vanuit het COA preventief beleid gevoerd wordt op het leren van gebruiken, gewoonten en de taal. Zodra iemand de status en een gemeente toegewezen krijgt, is het van belang dat de eerste opvang goed geregeld is, omdat de toerusting bij het verlaten van het AZC zeer beperkt is.

Ten aanzien van het geestelijk welzijn van statushouders vindt de cliëntenraad dat het belangrijk en

noodzakelijk is dat er professionele aandacht, waar nodig, aanwezig is.

Voor wat betreft arbeidsperspectieven is het belangrijk dat de gemeente vooraf goed in beeld krijgt en zoveel mogelijk in kaart brengt wat de talenten, competenties en vaardigheden van de statushouders zijn en dat deze zo veel mogelijk gerespecteerd worden. De werkervaring van de statushouder is een belangrijk uitgangspunt voor de begeleiding naar werk, voor zover deze in Nederland relevant is om deel te kunnen nemen aan werk. In dit kader is validering van diploma's uitermate belangrijk.

Ten aanzien van het inhouden van lasten voor gas, water en electra en eventuele andere vaste lasten bij de bron vindt de Cliëntenraad het onjuist dat er categoriaal een uitzondering gemaakt wordt. De statushouder dient gevraagd te worden of hij hulp nodig heeft bij de financiële huishouding. Het op voorhand wegnemen van de eigen verantwoordelijkheid is onjuist. De eigen verantwoordelijkheid moet benadrukt worden.

De Clientenraad wenst Uw College, de Raad en het gemeentelijk apparaat veel succes bij de uitvoering van het actieprogramma. Als statushouders snel en goed worden opgenomen in hun gemeente is dat niet alleen goed voor henzelf, maar voor de hele gemeente.

B. Heeringa, voorzitter..